

Vergaderjaar 2010–2011

23 645

Openbaar vervoer

Nr. 475

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 juni 2011

Hierbij ontvangt u het rapport van de Commissie Permanente Structuur en Dubbel Opstaptarief in de treinrailketen onder leiding van de heer Meijdam (Commissie Meijdam).¹ De Commissie rapporteert hierin bevindingen en aanbevelingen over een viertal onderwerpen: het dubbel opstaptarief op het spoor, «Single check-in, check-uit» op het spoor, de permanente structuur voor de OV-chipkaart en de gevolgen voor het verlagen van het opstaptarief van € 4 naar € 3. Dit laatste onderwerp is op een later moment op verzoek van de Tweede Kamer aan de opdracht van de Commissie toegevoegd.

Hierbij geef ik een eerste reactie op het rapport. Een volledige reactie op het rapport hoop ik u zo spoedig mogelijk toe te sturen. Mijn indruk van het rapport is dat het veel waardevolle voorstellen bevat, waarbij het uitgangspunt geldt dat er meer reisgemak komt voor de reiziger. Dat uitgangspunt deel ik van harte.

Dubbel opstaptarief

De aanleiding voor de instelling van de Commissie was het dubbel opstaptarief op het spoor. Ik heb meermalen aangegeven dat de reiziger niet in een situatie moet komen dat hij op het spoor twee keer het opstaptarief moet betalen. Ik ondersteun daarom het advies van de Commissie om het dubbel opstaptarief tussen het hoofdrailnet en regionaal spoor op te heffen. Dit kan gerealiseerd worden door een softwarewijziging in de kaartlezers. Verder adviseert de Commissie om het overstaprecht in de treinrailketen in te stellen en tegelijkertijd het overstaprecht tussen de regionale trein en het regionale bus, tram en metrovervoer te laten vervallen. Hiermee wordt het overstappen teruggebracht naar de situatie zoals deze bestond met de papieren vervoerbewijzen. Dit is een voor de reizigers bekende en geaccepteerde situatie. Bovendien zijn er jaarlijks ruim twee keer zoveel overstappers binnen het spoor (3,5 miljoen) dan tussen het spoor en het regionale OV (1,4 miljoen).

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

«Single check-in, check-uit»

De Commissie adviseert om «Single check-in, check-uit» in de treinrailketen in te voeren. «Single check-in, check-uit» op het spoor biedt daarnaast ook een meer permanente oplossing voor het wegnemen van dubbel opstaptarief op het spoor. De Commissie stelt daarbij voor dat de kosten van circa € 50 miljoen worden betaald door een verhoging van de treinreis met € 0,03.

Het realiseren van «Single check-in, check-uit» draagt sterk bij aan het reisgemak van overstappers. Het spreekt mij daarnaast aan dat dit ook een positief financieel effect heeft bij toetreding van nieuwe vervoerders op het spoor en bij concessiewisselingen.

Door de complexiteit is invoering op korte termijn niet te realiseren. Daarom stelt de Commissie voor als korte termijn oplossing het papieren kaartje te handhaven. De reiziger heeft dan de mogelijkheid om met één kaartje te reizen met NS en met regionaal spoor, zonder extra handelingen te hoeven uitvoeren. Het gevolg daarvan is echter wel dat de poortjes op het spoor niet dicht kunnen, zolang er met het papieren kaartje gereisd kan worden. Sluiting van de poortjes is voorzien voor eind 2012. Ik vind het wel belangrijk dat per eind 2012 de poortjes dichtgaan vanwege de beoogde sociale veiligheid en de businesscase van de vervoerders. Daarvoor zal dus een oplossing moeten worden gevonden. Ook wil ik graag kijken hoe de vertaalslag naar de praktijk uitpakt, zowel technisch als financieel.

OV-autoriteit

Een permanente structuur is noodzakelijk om overstijgende, nationale zaken slagvaardig op te pakken en daarover te besluiten. Het advies van de Commissie Meijdam bevat een voorstel tot oprichten van een OV-autoriteit met doorzettingsmacht van de onafhankelijke voorzitter. Het is goed dat er een organisatie komt die kan doorpakken. De Commissie stelt voor dat in de OV-autoriteit vervoerders en concessieverleners gezamenlijk besluiten nemen in het belang van de reiziger. Ik wil daarbij goed kijken hoe het besluitvormingsproces nader vorm krijgt, de rollen en verantwoordelijkheden die de verschillende partijen hebben daarin respecterend.

Daarnaast stelt de Commissie voor om TLS op te splitsen. De uitvoerende taken blijven bij TLS. De beleidsvormende taken komen onder de verantwoordelijkheid te vallen van de OV-autoriteit. Daarbij spreekt de Commissie in het advies ook over de mogelijkheid van het ontstaan van meerdere uitvoerende partijen naast TLS. Ik vind het goed dat in het belang van de reiziger daar bijzondere aandacht voor is. De uitwerking in de vormgeving wil ik goed bestuderen en zal terugkomen in mijn nadere reactie.

Verlagen instaptarief

De Commissie heeft ten slotte gerapporteerd over de gevolgen van het verlagen van het instaptarief van € 4 naar € 3 conform van de aangenomen motie Van Gent (GroenLinks). De Commissie constateert dat vanuit oogpunt van toegankelijkheid er geen reden is om het instaptarief te verlagen. Daarnaast constateert de Commissie dat voor een goede afweging uitgebreider onderzoek nodig is en dat de hoogte van het instaptarief arbitrair is. Hoe lager het tarief, des te groter de kans dat calculerende reizigers niet uitchecken. Hoe hoger het tarief, des te zwaarder wordt de goedwillende reiziger gestraft voor het niet (kunnen) uitchecken. Ik zie dan ook geen aanleiding om decentrale overheden te verzoeken het instaptarief te verlagen. Ik heb hiermee voldaan aan de eerder genoemde motie.

Kwartiermaker

De Commissie Meijdam stelt in het rapport dat een vliegende start nodig is om voorstellen uit het advies uit te werken. Daarvoor is een kwartiermaker nodig. Hierbij informeer ik uw Kamer dat ik de heer Meijdam zal verzoeken de rol van kwartiermaker op zich te nemen.

De minister van Infrastructuur en Milieu,
M. H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus